

Rehberlik

FMV ISPARTAKULE IŞIK İLKÖĞRETİM KURUMU
REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA BÖLÜMÜ BÜLTENİ

RUHSALLIĞIMI ŞEKİLLENDİREN ANNE-BABA

Ruhsallığı Şekillendiren: Anne-Baba

Anne bebeğini arzulamaya başladığından itibaren; bebeği tasarlamaya, onu mutlu etme arzusuyla, özel bir bağ kurmaya girişmektedir. Bu arzuyu doğuran en başat figürler anne adayının babası ve sevdiği adamdır. Babasıyla kurduğu ya da kuramadığı ilişkiden yola çıkarak sevdiği adamla oluşan güçlü bağ ve güven ilişkisi sayesinde annelik arzusu gerçeğe dönüşür. Sevdiği adamla anneliğe adım atan kadın, eşinin de vermiş olduğu güven sayesinde, bedeninde hissetmeye başladığı bebekle anlamlı bir bağ kurar. Zamanla kendini belli eden bebek, yer değiştirmesi ve hareketleriyle annenin daha güçlü bağlarını birlikte getirir. Doğumdan sonra; konumu, işi, yaşantıları nasıl olursa olsun, 'Bebeğin annesi' olarak tanımlanacak bir ruh haline bürünen anne, en önemli meşguliyetlerden birini kazanmış olur; annelik.

Yaşamının ilk yılından itibaren, anne ve bebek arasında kurulan etkileşimler ruhsallığın biçimlenmesinde, kişinin kendine özgü iç dünyasının oluşmasında çok önemli bir yere sahiptir. Bu süreç yaşamının her dönüm noktasını etkileyecek düzeydedir ve ilk bağlanma figürü olan anne, diğer bütün figürlerle (Örneğin arkadaşla, öğretmenle, eyle...) kurulan ilişkiye de ilk örnektir.

Anne - çocuk ilişkisinin yansımaları; çocuğun dış dünya ile kuracağı teması, ilişkileri, yaşam enerjisini etkiler. Bu yüzden ki annenin kendi iç dünyasına ve anneliğe bakışını "ki sevdiği adam, yani baba, bu durumu olumlu ya da olumsuz hale bürüyebilir", çocuğuna karşı geliştirdiği tutumu ve çocuğun 'ben'ini (benlik algısını, kişilik gelişimini) etkiler.

Ruhsallığı Şekillendiren: Anne-Baba

Yukarıdaki paragraflardan hareketle başka bir annenin yetiştirdiği 'baba adaylarının' sevdiği kadına ne sunarsa baba olabileceğini, aslında annenin çocuğuna yüklediği anlamdan geçecek şekilde oluşturduğunu aklımızda tutalım. Seven kadın karşısındaki adamla evlenip evlenmemesi sorusunu, belki bilinçte, belki bilinçdışında, iyi bir baba olur mu - olmaz mı sorusunda arar. Eğer ki çocuğu olursa, ona yani baba adayına emanet edip edemeyeceği sorusuna kendi iç dünyasında verdiği cevap anne adayı için elzendir. Sonuç olarak, babanın en yegâne işlevi, eşine güven vermektir. Anneliğine eşlik edip, yardımcı personel rolünde ona destek olmaktır. Bu babanın işlevlerinden biri olup çocuğun ilk yıllarında çok önemlidir. Keza, çocuğun benliğini, aidiyetini hatta bağlanma örüntüsünü etkileyecek öneme sahiptir. Keza, bu destekle anne kendini yalnız hissetmeyecek, çocuğuna daha bir güvenle sarılıp onunla ilgili gelecek hayalleri kurabilecektir.

Çocuğun ilk yılları altın değerindedir. Altını işleyen kuyumcu titizliğinde anne gözüксе de babanın varoluşu anneye huzur verir, eline güç verir. Çocuğun yaşı ilerledikçe kız ya da erkek, 'annenin yol vermesiyle' babaya yönelir. Babanın varlığını hisseden çocuk, ona, annenin baktığı gibi bakar. Eğer ki anne sevgiyle bakıyorsa sevgiyle, nefret içeriyorsa nefretle... O yüzdendir ki annenin gözüyle babaya yatırım yapan çocuk, yine onun gözüyle dış dünyaya açılmış olur. Baba dış dünyadır, meraktır, keşiftir. Sağlam olup olmadığı anne kucağında test edilir, testten geçerse baba, çocuk dış dünyanın korkularına rağmen yürümeye başlar, baba güven tazeledikçe de koşmaya geçer. Çünkü bireysel programı bunu gerektirir, keşfedecek, öğrenecek, deneyecek, düşecektir.

Ruhsallığı Şekillendiren: Anne-Baba

Ancak anne kucağı sıcaktır, korunaktır. Vazgeçmek zordur, ayrılık daha zordur. İşte babanın bir işlevi daha devreye girer ve 'ayıran' olur, büyüten de olur bu sayede. Çocuk büyüyordur çünkü. Gitmeye, görmeye bir yandan istekliken bunu nasıl yapacağını bilmeyen gözlerle etrafa bakar, baba o gözlere mercek olur, gerekirse göz olur ve keşife teşvik eder. Yaşı ilerlese de bu özgüveni tazeleyen hep baba olur. S. Freud'un dediği gibi; babadan alınan takdir kadar kıymetlisi yoktur. Gücü temsil eden baba, sınırı da ahlakı da temsil eder. Nezaketi, doğruyu – yanlış babadan görür etrafa yansıtır çocuk. Baba rol modelden öte, 'kraldır' çocuğun gözünde. Ancak ilk satırlarda da vurgulandığı gibi, onu kral yapan çocuğun gözünde, annedir! Kral olan baba, sözü dinlenilidir. Öğrenilesidir. Taklit edilesidir. Babanın diğer önemli işlevi de burada başlar ve gelene yol vermenin önemi olduğu kadar, hangi yollardan gidebileceğini belirleme işi de önem kazanır. Arabanın direksiyonu çocukta olsa da uçuşuma gitmesini engelleyen ya da çakıllara girmesini önleyen yine babadır. Bu da takibi ama 'ürkütmemeyi', gerekli yerde beklemeyi, teşviği ve de en önemlisi 'DUR!' diyebilmeyi gerektirir. Bunların hepsini baba yapar; babanın kendisi bir okuldur!

Yukarıdaki yazıya vurgu yapmak gerekirse sağlıklı ve işlevsel babalık, biraz da bireyin çevreye, işine, eşine, doğaya bağlanma örüntüsünden geçer. Aslında paradoksta burada başlar, babanın geçmişteki ilişki örüntüleri gelecekteki babalığını belirler. Çocukluğu, yetişkin olduğunda ilişkilerini etkiler. Nasıl ki çocuk, anne – babaya bağlanırsa, baba da onlara bağlanır. Bu kurduğu ilişkiden tutun, inandığı değer yargılarına kadar tüm süreç ve ilişki örüntülerini etkiler. O yüzdendir ki, çocukla ilgili herhangi bir sorunda, çocukta mesele aranacağına ilk başta çocuğu yetiştiren bizlerin yani anne – babaların dönüp aynaya bakmaları gerektirir. Zira oynadıklarımızın ne kadarı biziz ne kadarı başkalarıdır...